

הַמַּעֲיָן

בתוכן:

3 'מְזוּנֵי בְּחִיבָה לָעֵד לֹא תִקְלָא'! / דבר העורך

4 בעניין קריאת פרשות התוכחה בקול נמוך מהרגיל / הרב שריה דבליצקי זצ"ל.

7 מכתבים מאדמו"רים מפורסמים שנמצאו בספר ישן / הרב זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל..

9 הפללה עצמית מול 'אין אדם משים עצמו רשע' / הרב רפאל שלמה דיכובסקי.

17 למחות המזבח שנמצא בהר עיבל / הרב יעקב אריאל

24 המנוחה והנחלה - הנהגת עלי מול הנהגת שמואל / הרב חיים קטן

..... / ריקי מצות והכנתם במקדש: היבטים הלכתיים, היסטוריים ומעשיים

31 פרופ' זהר עמר

..... / היחס בין רד"ק ובין ההערות לשלושה ספרי דקדוק' של רבי יהודה חיוג'

47 הרב יעקב לויפר

ענייני שמיטה

57 הוראות היתר המכירה תרנ"ו של הרב נפתלי הירץ הלוי מיפו / הרב אוריאל פוס

79 השמירה על קדושת פירות שביעית בצה"ל / הרב אליעזר רייכמן

תגובות והערות

האם תיתכן פסיקת הלכה שלא על פי ההלכה? / הרב רפאל שלמה דיכובסקי; עוד על המושבה עקרון בשמיטת תרמ"ט / הרב ד"ר בועז הוטרר; האם יש 'דתומטר' אצל חכמינו ז"ל? / אליעזר יסלזון; תגובה: הרב מתניה אריאל; על 'לוח דבר בעתו' / פרופ' יעקב שמואל שפיגל; עוד הערה על ספר 'ויואל משה' בעניין מצות יישוב הארץ / מיכאל קליין; מה עניין מעשה מרכבה אצל מסכת חגיגה? / הרב שלמה דוד כ"ץ; עוד בעניין הפקר כלאיים במקום לעקור אותם / הרב מרדכי עמנואל, הרב יעקב אפשטיין

90

107 נתקבלו במערכת / הרב יואל קטן

המשתתפים בגיליון זה:

הרב יעקב אפשטיין, שומר 8533600@netvision.net.il. emuna54@netvision.net.il
הרב יעקב אריאל, אבן עזרא 7, רמת גן 5228550@mdrg.org.il. ariel@mdrg.org.il
הרב מתניה אריאל, נוף אילון ב 9978500@gmail.com. matanyariel@gmail.com
הרב בצלאל דבליצקי, גוטליב 7 א, בני ברק 5148025@gmail.com. 8412949@gmail.com
הרב רפאל שלמה דיכובסקי, פרנס 12/16, ירושלים 9387906@gmail.com. daichovsky@gmail.com
הרב ד"ר בועז הוטרר, הר ברכה 4483500@gmail.com. huttererb@gmail.com
אליעזר יסלזון, המעפילים 11, ירושלים 9254515@outlook.co.il. elijes@outlook.co.il
הרב שלמה דוד כ"ץ, ארה"ב. shlomodkatz@gmail.com
10815 Meadowhill Road, Silver Spring, MD 20901, USA
הרב יעקב לויפר, ברכת אברהם 20/1, ירושלים 9743666@gmail.com. pesach20@gmail.com
פרופ' זהר עמר, נוה צוף 7194500@gmail.com. amarzoh@gmail.com
הרב עו"ד משה אריאל פוס, הרב יצחק 12, קרית יערים 9083800@fusslaw.com. ariel@fusslaw.com
הרב מרדכי עמנואל, ישמח ישראל 22/3, ביתר עילית 9055722@gmail.com. 274more@gmail.com
הרב חיים קטן, מ"ג המעפילים 245/28, דימונה 8604722@gmail.com. tehbrin@gmail.com
מיכאל קליין, ירושלים.
הרב אליעזר רייכמן, ת"ד 348, נוף אילון ב 9978500@neto.net.il. neomi56@neto.net.il
הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, שעלבים 9978400@shaalvim.co.il. wso@shaalvim.co.il
פרופ' יעקב שמואל שפיגל, הרב נריה 5, פתח תקוה 4975205@biu.ac.il. Yaakov.Spiegel@biu.ac.il

* * *

'המעין' - כתב עת היוצא לאור ע"י מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

מיסודו של 'מוסד יצחק ברויאר' שע"י פועלי אגודת ישראל

מייסד (תשי"ג) ועורך: פרופ' מרדכי ב"ר יצחק ברויאר
עורך אחראי (תשכ"ד-תשס"ב): ר' יונה עמנואל
תנצב"ה

המערכת: ד"ר שמעון בולג, ירושלים | הרב שמעון שלמה גולדשמידט, אלון שבות
הרב מיכאל ימר, שעלבים | הרב בועז מרדכי, נריה | פרופ' זהר עמר, נוה צוף
יהודה פרוידגור, ירושלים

העורך: הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, ישיבת שעלבים 9978400

טל': 08-9276664; פקס: 9276664-1538; דואר אלקטרוני: wso@shaalvim.co.il

למינויים, וכן למינויים אלקטרוניים ללא תשלום, נא לפנות למכון שלמה אומן

© כל הזכויות שמורות

'מִפְּנֵי רַחֲמֶיךָ לְעַד לֹא תִכְלָא!'

זו השורה האחרונה של הפיוט 'במתי מספר חילינו פניך' שחותם (לפי נוסח אשכנז המקובל בארץ הקודש) את הסליחות לתענית אסתר. סיימתי לומר אותו עם הקהל הקדוש לפני כמה שעות, ושורותיו עדיין מצלצלות באוזניי. יש בשורה זו קביעת עובדה, יש בה הודיה על העבר וגם בקשה לעתיד. אלמלא הייתה השורה הזו כ"כ נכונה עובדתית לא היה מי שיאמר את הפיוט הזה בדורנו, כי לפי כל החישובים ההיסטוריים הטבעיים לא היינו אמורים להיות כאן עכשיו חיים וקיימים, כבשה בין שבעים זאבים. גם כשסביב עתה יהום הסער והעולם מתהפך מעלינו בסדרה ענקית של סימני שאלה, כשאירופה חוזרת פתאום עשרות שנים אחורה ומזכירה לנו במוחש מה קרה לעם ישראל בה לפני שני דורות, כאשר ב'הפוך על הפוך' אחת הבעיות הגדולות שלנו עתה, יותר מאשר הדאגה לחיי יהודים, היא החשש להצפת ארץ ישראל בגויים שרוצים להידבק בעם ישראל המצליח, החזק, האיתן כלכלית ומדינית וחברתית שנים ספורות אחרי שכמעט הפך כולו לעפר ואפר, הרי אף בן אנוש לא יכול להכחיש שהקב"ה מלא רחמים על עמו וארצו ותורתו. נבואות הנביאים שדיברו טוב על ישראל מתגשמות מול עינינו בזו אחר זו, ואנו מאמינים באמונה שלמה שאלו הצעדים האחרונים של העולם המסובך שלנו לפני בוא יום ה' הגדול והנורא שבו ישוב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, המעדנים יהיו מצויים כעפר, ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. ואיש לא ידע איך יהיו הדברים עד שיהיו, אבל הם יהיו, ובקרוב ממש. ונסיים בכמה שורות מתוך סוף ה'סליחה' הנ"ל, שחלק מבקשותיה מתקיימות ממש מול עינינו: 'ריפאות למחץ מקדים ומחשב, קנויך להיטיב ונוויהם ליִשָּׁב, ובכן יתעלה שמך ויתנשא, הודך שמי שמים כיסה, שמע תפילה והעבר תיפלה, לוחצינו המעד ומלאם חלחלה!' אמן כן יהי רצון.

הכוונה הייתה שהגיליון הזה יהיה גיליון מורחב לרגל מלאת ארבעים שנה לנפילתו על קידוש השם של ידידי מנוער שלמה אומן ז"ל, בחור וטוב, שנהרג במלחמת שלום הגליל; אך מסיבות שונות הגיליון המורחב, שרוב המאמרים המיועדים אליו כבר מוכנים ומצפים להדפסתם בו, יהיה הגיליון הבא, גיליון 242, תמוז תשפ"ב.

מערכת 'המעין' מברכת את המנויים ואת כלל הקוראים לסיום מהיר של מגיפת הקורונה ושל המלחמה באירופה ושל הקשיים מבית, שישלח ה' אורו ואמיתו לראשינו שרינו ויועצנו, ושנחוגג עם כל עם ישראל את ימי הפסח הקרב ובא בשמחה ובששון ובטוב לבב מרוב כל.

הק' יואל קטן

עם סגירת הגיליון נודע על פטירתו של שר התורה מרן הגרשי"ח קנייבסקי זצ"ל, וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'. תנצב"ה